

ÜNİVERSİTER BİR İNCELEME ALANI OLARAK EĞİTİM

Yazan: G.E. SMITH(*)

Çeviren: Doç. Dr. F. Varış

British Columbia Üniversitesi, 1956 da hızla gelişen inceleme kurumlarına bir Eğitim Fakültesi ilâve etmeyi kararlaştırmakla, kendisini, İngiliz Milletler Camiasındaki Üniversitelerin önde gelenlerinden biri haline getirmiş oldu. O yıllarda, birçok İngiliz Üniversitelerinde orta öğretime öğretmen hazırlamak üzere meslek formasyonu veren bölümler bulunmaktaydı; fakat bu bölümlerin dersleri ve programları, Üniversitelerin akademik bölümleri tarafından, faydası az olan ve esasen bir derece iktisab etmiş olan öğrenci için tamamiyle gerekli olmayan ayakbağı niteliğinde bir formasyon olarak telâkki edilmekteydi. İlkokullara öğretmen yetiştirme işi-şayet ele alınmışsa-Üniversite tarafından lütfen yapılan bir çalışma olarak mülâhaza edilmekteydi. Küçük çocuklarla uğraşma becerisinden ibaret addedilen bir meslek için Üniversiter bir öğrenim şart görülmemekte ve bu becerilerin üniversiteyle ilgili olmayan bir kurumda daha iyi kazanılabileceği düşünölmekteydi.

Bu sebebler dolayısıyla her dereceden öğretmenin yetiştirilmesini tek bir üniversite fakültesine bağlama işinin başlangıçta tam bir tasvip görmemiş olmasına şaşmamalıdır. Böyle bir teşebbüsü, eyalette her seviyedeki öğretim standartlarını geliştirecek bir tecrübe olarak görenler mevcuttu. Bunlar öğretmen olmak isteyenlerin, diğer Fakülte öğrencileriyle aynı sınıflarda okuyarak ve Üniversite hayatına katılarak öğretmen kalitesini geliştireceklerini ümid etmekteydiler. Fakat bu harekete inanmayanlar da vardı. Bunlar ise, üniversite ailesine yeni bir meslek fakültesinin ilâvesini lüzumsuz addetmekle kalmayıp aynı zamanda sınıflarında, endişesi yalnızca akademik olan öğrencilerin yanında, öğrenmeyi başka açıdan ele alacak bir gurubun, akademik standartları tehdit edeceğinden endişelenmekte idiler. Bu grup, resim-iş, beceriler, anlayış ve öğretim metodları hakkında özel bil-

(*) British Columbia Üniversitesi Eğitim Fakültesi Profesörü.

ginin, bir eğitim fakültesinin fonksiyonuna hacet kalmaksızın, az zeki olan herhangi bir kişi tarafından iktisab edilebileceğini öne sürmekteydiler.

Muhakkakki, bir eğitim fakültesini yalnızca öğretmen yetiştiren bir kurum olarak mülâhaza eden böyle bir fakültenin başlıca faaliyetlerini, evde yapılması gereken şeyleri bir meslek kurumunda yapmak ve akademik programlarını, diğer fakültelerden derlenip toplanan bazı derslere dayandırmak şeklinde ele alan her iki görüşün de eksik olduğunu ifade etmek gerekir.

Eğitimin, ciddi bir akademik çalışma alanı olarak gelişmeye hakkı vardır, ve bu, bir mesnede bağlanabilir. Bilimsel bir inceleme alanı olarak ele alındığı takdirde, başka fakültelerin sahalarına girmeyen bir kısım eğitim problemlerinin mevcut olduğu inkâr edilemeyecektir. Buna göre bir eğitim fakültesi, bir öğretmen yetiştirme fakültesinin çalışma sınırlarını aşacak ve kendi sahasını teşkil eden çalışma ve meşru ilgileriyle üniversite hiyerarşisinde hakkı olan mutena yeri alacaktır. Böyle bir öğrenimin ne olduğunu araştırmak insanın gelişimini, toplumun tabiatını, ferdin kendisinin ve çocuklarının mevcudiyetlerinin sebeplerini araştırmaktır. Eğitimin keşfedilmemiş hudutları içinde yapılan incelemeler yardımıyla bu sorunlara verilen cevaplar ferdin saadeti, insanlığın gelişmesi ve hatta milli varlığını devam ettirmesiyle yakından bağlantılıdır. Bunlar gerçekten önemli sorunlardır. Hatta bazıları bunların, eğitim profesörlerinin eline bırakılmıyacak kadar önemli olduğunu söyleyebilirler.

Eğitim fakültelerinin gelecekteki gelişmelerinde, hayatî önem taşıyan bir husus da yalnız eğitim sorunlarının bilim ve araştırma sorunu olarak incelenmesidir. Eğitimde yeni kavramlara, yeni teorilere yol açacak, yeni araştırma ve inceleme yollarını gösterecek veriler varsa, bu verilerle, sistematik olarak öğretilmesi mümkün olan ve sistematik şekilde düzenlenen bilgi muhtevasının meydana getirilmesini ümit edebiliriz; ancak bu takdirde üniversiteye bağlı olan bir fakültenin geliştirdiği akademik bir eğitim disiplininden bahsetmek mümkün olacaktır.

Bu, eğitim profesörleri için çekici bir görüşür. Üstünde durulduğu takdirde, bir eğitim disiplininin geliştirilmesi ilk bakışta görüldüğü kadar basit ve doğrudan ele alınacak bir mesele olmaktan uzaktır. Başlıca güçlük birçok yönleri olan eğitim fikrinin, bir bütün olarak aynı zamanda kavranılmasının güçlüğünden doğmaktadır. Bütünlüğü amaç edinen herhangi bir eğitim kavramı, hem teorik, hem

tatbiki, hem zihni hem ahlâki olmak durumundadır. Eğitim uygulaması bir bilim, sanat ve ahlâk disiplinde bir eksersizdir.

Eğitim böyle geniş bir açıdan görüldüğünde genel muhtevasının ne olduğu hakkında karar vermek son derece güç olacaktır. Eğitimin büyük insan topluluklarının, her yaşta, yaşaması, öğrenmesi, korkması, ümitmesi, gelişmesi, oynaması, etkileşimi, çalışması, düşünmesi ve yaşantıları ile ilgilendiğini söylemek mümkündür. Bu günün düne nisbeten farklı oluşu, eğitimde disiplinli bir düşünce meydana gelmesini gerçekten güçleştirmektedir. Böyle genel bir açıdan tartışıldığı zaman, eğitim, çeşitli güçsüz (anaemik) genellemelerden, basit ifadelerden, sloganlardan ve ilkelerden ibaret kalmaktadır.

Eğitim daha dar anlamda öğretim olarak görüldüğünde yine de karmaşık, muğlak ve şaşırtıcı bir inceleme alanı olarak kalmakta devam edecektir. Sınıf öğretmeni bir öğretim makinasından çok farklıdır. Yalnızca öğrencilerinin bilgilerini arttırmakla değil fakat aynı zamanda onu zihnen ve fikren geliştirmek, sosyalleştirmek, ön yargılardan kurtarmak, duygularını geliştirmek ona rehberlik ve danışmanlık yapmak ve mesleğe yönelmesinde rol oynamakla görevlidir. Üstelik bu saydıklarımız, ayrı uğraşlar olmayıp, öğretim çabasının tek bir yönü olarak, sistematik ve devamlı bir şekilde ele alınması gereken görevlerdir.

Bu öğretim çabasının mahiyet ve şartlarının incelenmesi öylesine geniş bir çalışma alanı teşkil etmektedir ki genel sonuçların çıkarılması için temel verilerin elde edilmesi güçleşmektedir. Bu, nisbeten sınırlı seviyede dahi, eğitimciler, az fakat köklü ve yüksek seviyeli genellemelere gitmişlerdir; bu genellemeler pratik görüşlerin gelişmesine yardım etmiş fakat bunlar dahi zamanla demode sayılmıştır.

Eğitimin incelenmesinde söz konusu olan karmaşıklıklar karşısında, eğitimciler, daima eğitimi farklı birkaç yoldan incelemek yolunu tutmuşlardır. Bu arada esas amacın tek fakat bu amacı gerçekleştirme yollarının muhtelif olduğu noktasından hareket edilmiştir. Yolcunun belli bir yolu tercih etmesi için esas amacı kabul etmesi ve böylece, neticede yalnızca farklı bir yol izlemekle kalmayıp farklı bir alanı keşfetmesi söz konusu olacaktır. Günümüze kadar varılan sonuçlar bağımsız, parça parça ve birbirinden soyutlanmış olup tek bir "architectonik" eğitim teorisinin inşası konusunda fazla ümit verici olmamıştır.

Eğitimle ilgili bilimsel çalışmaları başlıca üç kategoride toplamak mümkündür.

Bunlardan birincisinin bir geçmişi vardır. Bu kategori, eğitimle, akademik bir inceleme alanı olarak meşgul olmakta ve başta tarih ve felsefe olmak üzere geleneksel disiplinlerden büyük ölçüde faydalanmaktadır. İhtimalki bundan dolayı, Eğitim fakültesinde “eğitim tarihi” ve “eğitim felsefesi” gibi dersler eğitimin temel dersleri olarak tasnif edilmektedir. (Sosyal bilimlerle bağlantıları olan mukayeseli eğitim ve eğitim sosyolojisi gibi derslerin British Columbia Üniversitesi Eğitim Fakültesi tarafından neden akademik temeller olarak tasnif edildiğini anlamak hayli güçtür.)

Bir eğitim fakültesi programına akademik temellerle ilgili derslerin konulması için makul sebebler mevcuttur.

Eğitim tarihi öğrencileri, geçmişi inceleyerek bugünü daha iyi anlayacaklarını ümid etmektedirler. Bunlar, eğitimle ilgili, sosyal, politik ve kültürel hayatın olgularını ele alarak, eğitim uygulamalarını etkiliyen fikirlerin ve aksiyonların gelişmelerini izlemektedirler. Çoğu zaman eğitim tarihi, öğretmen yetiştirme programlarının bir dersini teşkil etmektedir. İşin kötüsü, bu dersin öğretimi, sathi şekilde takdim edilen tarihi materyallerin öğretilmesine inhisar ettiği için tenkid edilmekte ve orijinal tarih disiplini ile bağlantıları pek zayıf kalmaktadır. Akademik tarih disiplininden hareket ederek bir eğitim tarihi dersi geliştirme yolundaki çabalarında, öğretim üyeleri, özel bir amaca göre muhteva düzenlerken, disiplinli bir tutarıktan uzaklaşıldığını görmüşlerdir.

Önce tarihçi olan ve tarih öğretmenliği yapmış bir fert tarafından öğretildiği takdirde, konu bir tarih disiplini hüviyetini kaybetmemektedir; bilimsel araçlar bir tarihçinin bilimsel araçlarıdır. Tarih incelemelerinde uygulanan metod ve teknikler yalnızca eğitime özgü metod ve teknikler değildir. Eğitimle ilgili olmakla beraber, incelenen sorunlar daha çok tarih sorunlarıdır. Ashında eğitim tarihi, tarih disiplininin bir bölümüdür.

Bunun gibi eğitim felsefesi öğrencileri de eğitim sorunlarının açıklığa kavuşması için aksioloji, etik, epistemoloji, estetik ve belkide metafiziğe başvuracaklardır. Bunlar insanın tabiatı ve iyi bir hayatın anatomisi ile ilgili sorunları kesin şekilde çözümleyeceklerini düşünmemektedirler. Fakat felsefi incelemelerinin, bu gibi problemlerin derinden ele alınmasına ve ifadelerinin açıklığa kavuşmasına ve böylece eğitim konuşmalarının hoş bir belâgattan ibaret kalmamasına yardım edeceğine inanmaktadırlar. Bir epistemolog, anlam, gerçeklik, geçerlik ve delillendirme problemleri ile uğraşmaktadır. Bunlar sınıfta alınan

kararlarla doğrudan doğruya bağıntılıdır. Bundan dolayıdır ki eğitim felsefesi dersleri, öğretmen yetiştiren kurumların programlarında öteden beri yer almış bulunmaktadır.

Meselenin vahameti bu dersin, eğitim ve öğretim arasında mütereddit ve amaçsız bir şekilde kaybolmuş olmasıdır. Bir kısım eğitimciler çeşitli felsefi yazılardan bir fikir yığını meydana getirerek bunları Eğitim Prensipleri adı altında birleştirmektedirler. Sonuç, düşünen kafalara nahoş gelen, birbirleriyle ilgisiz eğitim sloganlarının meydana gelmesidir. Böyle eklektik bir çaba, yaşayan, disiplinli bir öğretim alanının meydana gelmesinde başarısızlık kaydetmiştir. Makul olan tutum, eğitim felsefesinin işlenmesinde, filozofun, eğitimle ilgili sorunlara felsefe silâhlariyle yaklaşmasıdır. Bu takdirde eğitim filozofu, felsefe disiplinine tabi olacak, fakat alan felsefenin bir dalını teşkil edecektir.

Bunun gibi, gerek mukayeseli eğitim gerek sosyoloji alanındaki teorik çalışmalarda da esas akademik disiplinin araç ve teknikleri kullanılacaktır. Bunların akademik kökleri salt eğitimle ilgili değildir.

Eğitimin belli yönlerini aydınlatma hususunda çok değerli olmakla beraber, yukarıda değinilen akademik konuların, bizi, tek ve doğru bir eğitim disiplininin formüle edilmesine getirmedikleri görülmektedir. Burada söyleyebileceğimiz en doğru şey, eğitimin, disiplinlerin birleştikleri bir noktada gelişeceğidir.

Eğitimde ikinci bilim alanı eğitimin ampirik ve bilimsel yolda incelediği alanlardır. Çağımızda bilim araçları öylesine fenomenal sonuçlar meydana getirmiştirki, bunların öğretim ve öğrenim problemlerine uygulanması, bütün alanlarda yeni bir anlayış ümidinin meydana gelmesine yol açmıştır. Böylece eğitim ve sosyal bilimler için olaganüstü verimli bir zemin sağlanmış; günümüzde eğitim psikolojisini tek bir çalışma alanı olarak değil fakat çeşitli alanlardan ibaret olarak görmekteyiz. Bunlar arasında öğrenme psikolojisi, gelişim psikolojisi gibi alanların münferit bilim disiplinlerini teşkil ettikleri müşahade edilmektedir. Aynı kavram yapılarına dayanan Behaviorizm ve Geştalt psikolojisi gibi psikoloji sistemleri mevcuttur. "Freudian", "Hullian", "Thorndikian" gibi yazarların isimlerine göre adı geçen sistemlerde mevcuttur. Öğrenme üzerinde duran eğitim psikolojisi mevcut olduğu gibi öğrenci üzerinde duran psikoloji de vardır. Ruh sağlığı rehberlik ve test alanlarında önemli psikolojik hareketler görülmektedir.

Bu ekol ve hareketler, geniş eğitim psikolojisi alanı içinde kendilerine bir yer ayırmışlardır. Bunların herbirinin kendisine mahsus

terimleri vardır ve bu terimler farklı alanlarda farklı şekillerde kullanılmaktadır. Her bir alanın bir araştırma listesi bulunmakta ve her bir alan, eğitimin daha iyi anlaşılması için teorik ve tatbikî hizmette bulunduğunu öne sürmektedir. Eğitim psikolojisi, hernekadar, şimdiye kadar üniversal anlamda geçerlik taşıyan bir kanun meydana getirmediyse de, öğretmenler için bir hayli fazla malzeme sağlamıştır. Fizikî gelişim, gelişimin karakteristik yönleri, zihni gelişim, algılama, mantikî düşünme, muhakeme, konuşma, hayal gücü, yaratıcı düşünme, oyun, çocuğun zamanı, mekânı ve kendisini gittikçe artan bir şekilde anlaması, bütün bunlara etki yapan fizikî, sosyal ve ekonomik faktörler hakkında hayli geniş muhteva vardır. Çocuğun ilgi ve atitüdlarının nasıl geliştiği, şahsiyetinin nasıl değiştiği, ideallerinin nasıl engellendiği ve karakterinin nasıl teşekkül ettiğini aydınlatan araştırmalar mevcuttur. Kezâ öğrencilerin duygusal gelişmelerinin, endişelerinin, ümidlerinin ve müteceviz davranışlarının öğrenmeye etkisini aydınlatan araştırmalar da mevcuttur. Çocuklar arasındaki ferdi farklar hakkında pekçok şey bilinmektedir. Öğrenme, motivasyon, hazırlık, transfer, uygulama teknikleri ve öğrenme güçlüklerinin teşhisi hakkında pekçok yazı yazılmış bulunmaktadır. Bu gün bir Psikologun alâka listesi hayli uzatılabilir; bazen eğitim psikolojisi adı altında birbirine zıt düşen bu çalışma alanlarını tek bir psikoloğun kapsamasına imkân görülmemektedir. Sonuç olarak bu sahadaki aktif çalışmalar, mütehassıslar tarafından kontrol edilmekte olup, bu mütehassısların çoğu kendileri için konunun dar bir veçhesini kapsayan tali disiplinler seçmişler ve tek bir konunun bilimsel yönü ile uğraşmaya başlamışlardır. Bu çalışmalar eğitimden çok bilime karşı sorumlu bulunmaktadır. Bu psikolojik incelemelerin araştırma sonuçları yalnızca bilimsel bir açıdan anlaşılabilir. Bu bilimsel çevreveden sıyrıldıkları anda öğrenme ve öğretim için anlam taşıyan bu bulgular bizi bilimsel ve akademik olmayan bir zemine sürükleyecektir. Bundan dolayı, eğitim psikolojisindeki araştırmalardan, bir bütün teşkil eden ve tek bir eğitim bilimine temel teşkil edecek birleşik olgular zinciri çıkarmak güç olacaktır.

Geniş bir bilgi yığını mevcuttur; fakat çeşitli inceleme alanlarında ortak olan tek nokta herbirinde bilimsel metodun kullanılmasıdır. Temel kavramlar, modeller, felsefî faraziyeler farklı ve çoğu zaman tutarsızdır.

Belki de bundan ötürü, bilim dallarının ayrı kalışına ve tek bir eğitim bilimi halinde birleşmemesine şaşmamak gerekir. Bir eğitimci

için psikolojide test teorisi, öğrenme teorisi, davranış teorisi vb. ayrı teorilerin gelişmesini izlemek hayal kırıklığına sebep olmaktadır. Bu teoriler kendi içlerinde yeter derecede kuvvetli olmakla beraber, eğitimle kaynaştıkları zaman kuvvetlerini kaybetmekte ve paradoksal bir şekilde belirsiz hale gelmektedirler. Bilim henüz Eğitim fenomenini belli perspektife yerleştirecek bir olgu ortaya koymuş değildir.

Harb yıllarından beri, özellikle Eğitim Fakültesinin kurulduğu on yıldan beri, yeni alanlar ortaya çıkmış, araştırma yayınları çoğalmış, araştırma ile bağlantılı bilgiler öylesine artmıştır ki, konunun bütünü kavramak veya önemli bir kısmını kavramak güçleşmiştir. Sonuç olarak, Fakültenin öğretim üyeleri, bir yandan eğitimde, geniş bilgi ve maharet sahibi olma ve diğer taraftan da gittikçe daralan ihtisaslaşmanın artan tazyikinin yarışmasına katılmak gerektiğini anlamışlardır. Günümüzde, bu bölümde bulunan çeşitli mütehassıslardan, az zaman evvel bir tek kişinin yaptığı işi yapmaları beklenmektedir. Artık bir kişinin, ne kadar iyi bir öğretmen olursa olsun, bütün bir alanı öğretebileceği ve aynı zamanda yeni neşriyatı takip edebileceği zaman geçmiştir; keza bir eğitimcinin araştırma literatürüne katkıda bulunması ve eğitimin tatbiki yönlerine hizmet etmesi de beklenmektedir. Fakültenin öğretim üyeleri kendi ihtisas alanlarıyla meşgul oldukça, bir akademik disiplin olarak eğitim fikri yeni bir fikir doğurmaktadır; buna "eğitime çeşitli disiplinlerden gitme yolu" - "multi-disciplinary approach" - denmektedir.

Bu yol kristalize olmamış bir takım düşüncelerle doludur. Zira ayrı disipline bağlı her bir mütehassıs yalnızca kendi disiplinine bağlı kalırsa bir anlaşma ümid edilemeyecektir. Herkes başkasının görüşüne ilgi duyacak fakat tartışmalar kimsenin fikrini değiştiremeyecektir. Bu takdirde ancak disiplinler haricindeki konularda bir anlaşmaya varılabilecektir. O halde bu yol da, eğitim çalışmalarında bütünlüğe götüren bir yol olmayıp, ancak bazı hallerde ortak karara varmak için yeterli olan bir yoldur.

Üçüncü alan eğitimin tatbikiyle ilgilidir. Eğitim alanındaki genel ve özel kararların, yalnızca mantığa ve olayların mantığına dayanmayıp bundan başka kuvvetli etkenlere tabi olduğunu görmek için çok dikkatli bir gözleme olmak şart değildir. Eğitim pratik bir süreçtir. Bu sürecin her safhasında duyguyla dolu faktörlerin karmaşık ağı, elimizdeki cansız istatistik verilere dayanan bilimsel değerlendirme çabalarımıza mukavemet etmektedir. Eğitim alanındaki kararlara, bilimsel incelemelerin ve akademik teorilerin rehberlik ettiği doğ-

rudur; fakat herhangi bir tatbikî durumda bertaraf edilmesi imkân-sız olan bazı zorunlu tercihler olacaktır. O halde geniş eğitim kararları politik kararlardır. Sınıfta verilen kararlar ise akademik veya bilimsel olmaktan çok şahsi kararlardır. Eğitimle ilgili akademik bilgisi ne kadar fazla olursa olsun, psikolojik ve sosyal incelemelerden ne kadar anlarsa anlasm, eğitimci, eğitimin tatbikî yönleriyle karşılaştığı zaman, bu incelemelerden çıkarılan kavramsal araçlar, karar vermede tek faktör olamamaktadır.

Eğitim teorisi ile tatbikatı arasına belirli bir çizgi çekmek gerekir. Bir inceleme alanı olarak alınan eğitimle, öğretim tecrübesi olarak eğitim arasındaki fark maharetle geliştirilmelidir. Eğitimi doğrudan doğruya ele almak çok güçtür. Aynı tecrübenin gözlemi farklı zamanlarda yapıldığı zaman farklı sonuçlar alınmaktadır. Bu farklı sonuçlar farklı teorilerin meydana gelmesine sebep olmakta ve bu teoriler farklı davranışlara yol açmaktadır. Geçerli bir eğitim bilimi, çocuğu bir organizma olarak ele alarak (çok kompleks bir organizma) objektif ve disiplinli bir incelemeye konu teşkil edebilir, fakat sınıftaki çocuk öğretmeni tarafından farklı bir varlık değil fakat farklı bir deneysel "Geştalt" olarak telâkki edilir. Öğretim-Öğrenim sürecinin organizmalar arasında meydana gelen bir süreç olarak görülmesiyle, bunun, insanlar arasında meydana gelen bir süreç olarak görülmesi arasında büyük fark vardır.

Bir eğitim fakültesi öğretim üyesi, akademik bir alanın mütehas-sısı olarak, önce öğretimin fertler arasında nasıl bir ortam geliştirdiğini düşünmek sorumluluğu taşımaktadır. Konu olgunlaşmamış olan fertlerin zihninde ne anlam taşımaktadır? Muhteva içinden gençlere manalı gelecek bir seçim nasıl yapılabilir? Akademik bilim adamları bunu yapmamışlardır, ve kullandıkları deneysel "Geştalt"ta bunu yapmalarına müsait bulunmamaktadır.

Bir disiplinle ilgili teorik kararlar verebilmek için, tanımlanabilecek ve tahlil edilebilecek verilere ihtiyaç vardır. Bununla beraber pratik kararlar karmaşıklıklarını muhafaza edip tam bir teorik analize mukavemet etmektedirler. Öğretmen şahsen çocuğun tüm gelişimini ve potansiyelini gözönünde tutmak mecburiyetindedir. Zekâyı fertten, öğrenmeyi şartlardan ve atitüdülden, algıları ferdin sosyal ve kültürel verasetinden ayırdığımız takdirde eğitimde bazı şeyler kaybolacaktır.

Eğitimciler, sağduyu yoluyla, daima yazdıklarından daha çoğunu bilirler. Eğitim süreciyle ilgili akademik tartışmalarda, üzerinde na-

diren durulan nokta, insanlararası kominikasyonun önemi ve sürecin belirli unsurları olan kitap, öğrenci ve öğretmen gibi çeşitli unsurlar arasındaki karizmatik münasebetlerdir.

Bu arada, karizmanın öğretim gücünün diğer safhalarının yerini tutma gereğine değil fakat, genel öğretim çalışmalarına etki yapan, yeterli olmasada gerekli bir şart olduğuna işaret edilmektedir.

Bir eğitim fakültesinin karşılaştığı güçlükte buradadır. Eğitimin çeşitli veçhelerini etraflıca incelerken bütüne zarar verme tehlikesiyle karşılaşmaktayız; bununla beraber tecrübeler açısından ele alındığında, eğitim, öğrencilere görüş kazandırmak, şahsi düşüncelerden bahsetmek ve teoriyle birlikte otobiografik anekdotlar anlatmak anlamına gelmektedir. Bu çeşit şahsi dersler Üniversite mensuplarında saygı uyandırmıyacaktır. Keza bunlar bir üniversite katalogunda yer almaması gereken derslerdir. Bununla beraber akademik yönden kuvvetlenmeye çalışırken bebeğin banyo suyu ile dışarıya atıldığı hissine de kapılmaktayız. Akademik yönden kazanmaya çalışırken, anlayış yerine objektif ayrılmaları, bizatihi tecrübeler yerine birikmiş istatistikleri, hayatın sıcak teması yerine kesin analiz iskeletleri getirerek bazı şeyleri kaybetmekteyiz. Burada yanıldığımız nokta, eğitimde yaratıcılıktan çok ayrıntıları teşvik etmemizdir. Öyleki; öğrenme ve öğretimin canlı ve heyecan verici tecrübelerini bir disiplin teferruatı içine sokmaktayız; bu duruma diğer üniversite sınıflarında tamamen yabancı değildir.

Açıkca görülüyorki, günümüzde, bir eğitim fakültesinin çalışması tek bir eğitim disiplinine dayandırılmamaktadır. Eğitim fakültesi kendisini, Üniversitede mevcut bütün bilim dallarını okul ve toplum problemleri etrafında toplayan bir ortam olarak görmelidir.

Büyük bir üniversite, Eğitim fakültesini, yalnızca meslek formasyonu veren, fakat araştırma ve bilimsel çalışmalar yapmayan bir yer olarak mülâhaza etmemelidir. Zira araştırma ve bilimden uzak olan meslek çalışmaları yetersizdir. Bu fakülte Üniversite için önemli de olsa, genel araştırma ve bilimden çok insanoglu ile ilgili araştırmalara ve bilimsel çalışmalara yer vermelidir. Aksi halde meslekî yönden tutarsız olma ve zayıf kalma ihtimali varittir. Araştırma, bilimsel çalışma, alan uygulamaları ve meslekî yetiştirmeyi eğitim incelemelerinin geniş kavramları olarak birleştirmeyi başaran bir fakülte kendine özgü fonksiyona hizmet etmiş olacaktır.

Bu geniş kavramlar ise ancak bir Üniversite içinde desteklenebilir ve gelişebilir.